

ที่ มท ๐๓๐๗.๑๐/ว ๒๕๖๔

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ซักซ้อมแนวทางการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยโรงรับจำนำ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง ๑. ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง แต่งตั้งเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต และเจ้าพนักงานตรวจโรงรับจำนำ ตามพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. ๒๕๐๕ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๔๘
๒. หนังสือกรมการปกครอง ด่วนมาก ที่ มท ๐๓๐.๔/ว ๙๑๒ ลงวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๔๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบการตรวจโรงรับจำนำ

จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมการปกครองแจ้งประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง แต่งตั้งเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตและเจ้าพนักงานตรวจโรงรับจำนำ ตามพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. ๒๕๐๕ และกำหนดการเข้าตรวจโรงรับจำนำเพื่อตรวจทรัพย์จำนำและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการรับจำนำ นั้น

เนื่องจากพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. ๒๕๐๕ ได้กำหนดให้เจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้องมีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติตามกฎหมาย กล่าวคือ ให้เจ้าพนักงานตรวจโรงรับจำนำ มีอำนาจเข้าไปในโรงรับจำนำเพื่อตรวจทรัพย์จำนำและเอกสารเกี่ยวกับการรับจำนำ ให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตรายงานข้อมูลโรงรับจำนำในพื้นที่ให้คณบดีกรมการควบคุมโรงรับจำนำทราบ กรณีลักษณะเฉพาะเหตุประสังค์จะเลิกกิจกรรมหรือเพระเหตุใบอนุญาต ตั้งโรงรับจำนำสิ้นอายุและไม่ได้รับอนุญาตให้ตั้งโรงรับจำนำใหม่ และให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตเข้าควบคุมโรงรับจำนำกรณีผู้รับจำนำตายและไม่มีผู้ขอเป็นผู้รับจำนำแทนผู้รับจำนำที่ตาย ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตและเจ้าพนักงานตรวจโรงรับจำนำเป็นไปตามระเบียบและกฎหมายรวมทั้งให้การปฏิบัติเป็นไปตามแนวทางเดียวกัน จึงเห็นควรแจ้งให้จังหวัดดำเนินการ ดังนี้

๑. กรณีขอตั้งโรงรับจำนำ

๑.๑ กำหนดให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานโรงรับจำนำ สังกัดที่ทำการปกครองจังหวัด ผู้มีหน้าที่รับคำขอจัดตั้งโรงรับจำนำ ตรวจสอบคำขอและรายการเอกสารหรือหลักฐานที่ยื่นพร้อมคำขอให้ถูกต้องครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในคู่มือสำหรับประชาชน และหากเห็นว่าคำขอไม่ถูกต้องหรือยังขาดเอกสารหรือหลักฐานใดให้แจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบทันที ถ้าเป็นกรณีที่สามารถแก้ไขหรือเพิ่มเติมได้ในขณะนั้น ให้แจ้งผู้ยื่นคำขอดำเนินการแก้ไขหรือยื่นเอกสารหรือหลักฐานเพิ่มเติมให้ครบถ้วนทันที ถ้าเป็นกรณีที่ไม่อาจดำเนินการได้ในขณะนั้น ให้บันทึกความบกพร่องและรายการเอกสารหรือหลักฐานที่จะต้องยื่นเพิ่มเติม พร้อมทั้งกำหนดระยะเวลาที่ผู้ยื่นคำขอจะต้องดำเนินการแก้ไขหรือยื่นเพิ่มเติมไว้ในบันทึกดังกล่าวด้วยและให้พนักงานเจ้าหน้าที่และผู้ยื่นคำขอลงนามไว้ในบันทึกนั้น ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ

๑.๒ การตรวจสอบเอกสารหลักฐานสำหรับใช้เป็นที่ตั้งโรงรับจำนำ ผู้ยื่นคำขอต้องมีหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองอาคารหรือสถานที่ที่จะตั้งโรงรับจำนำ หรือมีสัญญาเช่าหรือหนังสือให้ความยินยอมให้ใช้สถานที่ดังกล่าว ส่วนกรณีที่ผู้ยื่นคำขอเป็นผู้มีสิทธิในที่ดินตามกฎหมายอื่นหรือเป็นผู้เช่าหรือได้รับความยินยอมจากผู้มีสิทธิในที่ดินตามกฎหมายอื่น เช่น ผู้ยื่นคำขอเป็นผู้มีสิทธิในที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หรือเช่า หรือได้รับความยินยอมจากผู้มีสิทธิตามกฎหมายดังกล่าว การขอจัดตั้งโรงรับจำนำในพื้นที่ดังกล่าว ผู้ยื่นคำขอต้องมีเอกสารหลักฐานที่แสดงว่าสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมอนุญาตให้ใช้พื้นที่ดังกล่าวมาแล้วก่อนประกอบด้วย เป็นต้น

๑.๓ การประกาศกำหนดให้ผู้ประสงค์ยื่นขออนุญาตตั้งโรงรับจำนำ ให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตดำเนินการปิดประกาศให้เห็นโดยเปิดเผยแพร่และเหลาให้ด้วย ณ ศาลากลางจังหวัดและที่ว่าการอำเภอในพื้นที่ทุกแห่ง เพื่อให้ประชาชนที่มีความสนใจได้รับทราบโดยทั่วถัน

๒. กรณีการตรวจสอบโรงรับจำนำที่ได้รับอนุญาตแล้ว

๒.๑ กำชับให้เจ้าพนักงานตรวจโรงรับจำนำ ออกตรวจโรงรับจำนำในพื้นที่รับผิดชอบให้ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างสม่ำเสมอ เช่น ตรวจสอบว่าโรงรับจำนำจัดให้มีป้ายคำว่า “โรงรับจำนำ” “สถานรนานุเคราะห์” หรือ “สถานรนานุบาล” ในที่เปิดเผยหน้าโรงรับจำนำหรือไม่ จัดให้มีป้ายแสดงอัตราดอกเบี้ยเป็นภาษาไทยแสดงไว้ในที่เปิดเผยภายในโรงรับจำนำหรือไม่ จัดให้มีที่เก็บทรัพย์จำนำอันมีค่าไว้ในโรงรับจำนำตามที่คณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำกำหนดหรือไม่ และตรวจสอบว่าทรัพย์ที่รับจำนำไว้ตรงกับตัวจำนำหรือไม่ เป็นต้น ทั้งนี้ ให้ดำเนินการตรวจตามแบบการตรวจโรงรับจำนำ และในกรณีโรงรับจำนำให้บริการรับชำระดอกเบี้ยหรือผ่อนเงินต้นผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์ ให้กำชับโรงรับจำนำทำการบันทึกข้อมูลการชำระดอกเบี้ยหรือผ่อนเงินต้นในแต่ละครั้งในบริเวณต้นข้า แล้วปลายข้าทั่วทั่วรับจำนำ หรือเอกสารอื่นให้มีข้อความถูกต้องตรงกัน เพื่อเป็นหลักฐานการชำระดอกเบี้ยหรือผ่อนเงินต้นระหว่างผู้จำนำและผู้รับจำนำกรณีพบว่า ผู้รับจำนำ หรือกรรมการผู้จัดการ หรือพนักงานของผู้รับจำนำกระทำการฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. ๒๕๐๕ หรือกฎกระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. ๒๕๐๕ หรือผู้รับจำนำ หรือกรรมการ หรือผู้จัดการของผู้รับจำนำ ซึ่งเป็นนิติบุคคลขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๙ อันเข้าข่ายที่จะต้องพักใช้ใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำ หรือเพิกถอนใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำให้รายงานข้อเท็จจริงพร้อมความเห็นต่อคณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำเพื่อพิจารณาดำเนินการทันที

๒.๒ ให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต รายงานข้อมูลโรงรับจำนำในพื้นที่ให้คณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำทราบ กรณีเลิกกิจการเพราเหตุประสงค์จะเลิกกิจการ ตามพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๒ หรือเพราเหตุใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำสิ้นอายุและไม่ได้รับอนุญาตให้ตั้งโรงรับจำนำตามมาตรา ๓๗ กรณีผู้รับจำนำตายตามมาตรา ๓๕ และไม่มีผู้ขอเป็นผู้รับจำนำแทนผู้รับจำนำที่ตาย ให้จังหวัดดำเนินการปิดประกาศแจ้งการเข้าควบคุมโรงรับจำนำโดยเปิดเผยแพร่และเหลาให้ด้วย ณ โรงรับจำนำที่เข้าควบคุม และที่ทำการปกครองอำเภอที่โรงรับจำนำตั้งอยู่ในพื้นที่

๒.๓ กำชับให้นายอำเภอ ปลัดอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน ดำเนินการรณรงค์ราบข้อมูล ว่าทรัพย์ใดเป็นสิ่งของหาย เช่น ได้รับแจ้งข้อมูลจากประชาชนในพื้นที่ หรือได้รับแจ้งข้อมูลจากเจ้าพนักงาน ตำรวจ หรือมีเหตุสูญเสียโดยมีหลักฐานตามสมควรว่าทรัพย์ใดเป็นสิ่งของหาย โดยให้ดำเนินการแจ้งเรื่องของ หายพร้อมทำหนังสือปูชนียกรรมของทรัพย์ดังกล่าวให้กับผู้รับจำนำในพื้นที่ทราบทันที เพื่อให้ผู้รับจำนำตรวจสอบ ทรัพย์จำนำหรือสิ่งของที่จะรับจำนำตามกฎหมาย รวมทั้งให้สอดส่องสถานประกอบการที่รับจำนำสิ่งของ เป็นประกันหนี้เงินกู้เป็นปกติธรรม อันมีลักษณะเข้าข่ายเป็นโรงรับจำนำ ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติ โรงรับจำนำ พ.ศ. ๒๕๐๕ โดยให้คำแนะนำนำต่อผู้ประกอบกิจการดังกล่าว ให้ดำเนินการขออนุญาตตั้ง โรงรับจำนำให้ถูกต้องตามกฎหมาย หากพบว่ามีคงเหลือเงินเดือน ให้พิจารณาดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

๒.๔ กำชับให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานโรงรับจำนำ สังกัดที่ทำการปกครองจังหวัด ตรวจสอบข้อมูลในระบบส่งข้อมูลบัญชีทรัพย์จำนำที่ผู้รับจำนำขาดส่งดอกเบี้ยเป็นเวลากว่าสี่เดือน (แบบ จ.๖) และบัญชีงบเดือน (แบบ จ.๗) ว่าโรงรับจำนำมีการรายงานครบถ้วนถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ หากพบว่า ดำเนินการไม่ถูกต้องตามกฎหมายให้แจ้งเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ต่อไป

ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดสิ่งที่ส่งมาด้วยจาก https://multi.dopa.go.th/omd4/main/web_index หัวข้อ หนังสือราชการ

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายฉัตรชัย พรหมเลิศ)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง
สำนักการสอบสวนและนิติการ
โทร. ๐ ๒๓๕๖ ๙๖๔๓